

HSP-slutrapport 2013-09-06

Bakgrund

2011-12-02 ansökte Social- och utbildningsförvaltningen i Ludvika, Familje- och utbildningsförvaltningen i Smedjebacken och Västerbergslagens utbildningscentrum - Stegelbacken om medel från FINSAM för en gemensam utbildningsinsats utförd av Magelungen AB.

Alla våra verksamheter möter barn och unga som riskerar att inte fullfölja sin skolgång. Att inte gå i skolan är förenat med stor risk för framtida misslyckanden på andra plan i livet, vilket leder till lidande för individen och stora kostnader för samhället. Forskning visar att godkända betyg i grundskolan är en viktig framgångsfaktor för en ung människas fortsatta liv. Det är därför angeläget att satsa på åtgärder som främjar skolnärvaro. Vi vet också att de flesta problem förknippade med skolfrånvaro tenderar att eskalera ju längre de fortgår. Ju tidigare insatser desto större chans att bryta en negativ utveckling.

Utifrån denna vetskap såg vi ett gemensamt behov av att hitta metoder för att kunna verka mellan kommunerna, och över stadiegränserna, för att fånga upp och nå barn och ungdomar som riskerar att inte fullfölja sin skolgång.

Innehållet i HSP-utbildningen

- 4 dagars grundutbildning, grundläggande teoretisk kunskap (kognitiv beteendeterapi KBT samt grundläggande inlärningsteori) varvat med praktiska övningar kopplade till behandlingsprogrammets metod och manual.
- Telefonhandledning av psykolog från Magelungen 1 g/vecka. Bestämd tid en gång i veckan via telefon eller Skype. Kliniskt arbete; genomgång av faktiska HSP-ärenden, metodhandledning, fokus på det löpande behandlingsarbetet.
- Handledning/vidareutbildning på plats 1 gång/månad. Kliniskt arbete; metodhandledning utifrån faktiska HSP-ärenden, fördjupning i behandlingsprogrammets metoder och instrument.

SMEDJEBACKENS
KOMMUN

LUDVIKA
KOMMUN

Måluppfyllelse

Mål

- **Att implementera *Magelungen utbildning AB:s* hemmasittarprogram som är ett manualbaserat behandlingsprogram för att hjälpa hemmasittande elever tillbaka till skolan.**

Kommentar: Implementering av behandlingsprogrammet är igång i och med det kliniska arbete som påbörjades direkt efter grundutbildningen. För att underlätta implementeringen av metoden, inbjöds politiker och ledande tjänstemän inom förvaltningarna till grundutbildningens första dag då metod och behandlingsprogram presenterades i korthet. Information om behandlingsprogrammet har getts till rektorer och skolpersonal. I Ludvika har en förvaltningsövergripande handlingsplan för skolfrånvaro framtagits. Smedjebacken planerar en liknande. Inom IM-programmet, VBU, är metoden fullt ut implementerad och arbetet pågår för att sprida metoden till övriga program.

- **Att bygga upp ett antal skolnärvaroteam som kan verka i Smedjebacken och Ludvika kommuns grundskolor samt VBU:s gymnasieskolor. Teamen ska bestå av personer från socialtjänsten och skolan.**

Kommentar: Redan inledningsvis bildades tre närvaroteam, ett för Ludvikas grundskolor, ett för Smedjebackens grundskolor och ett för VBU-Stegelbacken. Närvaroteamen i Ludvika och Smedjebacken består av personal från skola/elevhälsa och socialtjänst, medan närvaroteamet för VBU består av organisationens egen personal.

Närvaroteamen har träffats kontinuerligt under hela utbildningstiden, varje team för sig med fokus på det egna arbetet men också alla team gemensamt för att utbyta erfarenheter och ta del av handledning/vidareutbildning.

Det är önskvärt att fortsätta gemensamma närvaroteam-träffar någon gång per termin även efter genomförd utbildning. Detta för att ”hålla ihop” HSP-arbetet över kommun- och stadiegränserna samt delge varandra kunskap och erfarenheter.

Mål

- **Att skolnärvaroteamen ska få kunskap och upparbeta metoder för att arbeta med gruppen hemmasittare.**

Kommentar: Genom utbildningen i HSP har närvaroteamen fått ytterligare ett verktyg i arbetet med hemmasittare. HSP bygger på intensiva insatser, täta kontakter med barn/ungdom, föräldrar och skola, och en bred kartläggning där eleven ses i sitt hela sammanhang. I metoden ingår också att titta på organisation, lärandemiljö samt pedagogers bemötande/förhållningssätt. Detta, samt att behandlingsprogrammet bygger på långsiktiga insatser, upplevs som styrkor i metoden. Vi har erfarenhet av att det är lätt att arbetet med enskilda elever tappar fart och/eller rinner ut i sanden, det är heller inte alltid tydligt vem som är ansvarig för ett ärende. I HSP-arbetet blir närvaroteamet en tydlig samordnare som ser till att insatser håller i över tid och att uppföljning sker regelbundet.

- **Att minimera antalet hemmasittare i våra grundskolor och gymnasieskolor och ge dem förutsättningar att slutföra grundskolan och senare gymnasieskolan. Vilket också ger en effekt med höjda meritvärden.**

Kommentar: Det arbete som har gjorts har resulterat i en minskning av antalet hemmasittare. När det gäller regelrätta hemmasittare är vår erfarenhet att det ofta finns en underliggande komplex problematik bakom skolfrånvaron. Här blir samverkan med andra insatser ex IFO, BUP, HAB en nyckelfaktor. Många gånger krävs specialist-kompetens kring ex psykisk ohälsa, bristande hemförhållanden, neuropsykiatriska funktionshinder som komplement till närvaroteamens kompetens. Många gånger finns också redan upprättade behandlingsinsatser från ex BUP, HAB parallellt med HSP-arbetet. Vi behöver i dessa fall ha en nära samverkan och samordna våra insatser. Här kan SIP- samordnad individuell plan bli ett effektivt verktyg.

Mål

☐

SMEDJEBACKENS
KOMMUN

LUDVIKA
KOMMUN

- **Att förbättra det förebyggande arbetet med de elever som är i riskzonen för att hamna i långvarig frånvaro från skolan.**

Kommentar: Det är elever i riskzon, elever med ströfrånvaro och s.k. ”korridorvandrare” som är den stora gruppen i alla våra verksamheter. Vi ser därför vikten av att lägga fokus på förebyggande arbete och tidiga insatser. Utbildningen i HSP har gett närvaroteamen verktyg att på ett systematiskt sätt följa och fånga upp dessa elever. Det blir viktigt att fortsätta arbetet med att förankra framtagna handlingsplaner i organisationens alla led så att lärare och annan skolpersonal utanför närvaroteamet tidigt uppmärksammar tendenser till oroande frånvaro. Ofta ser vi mönster redan i låg-mellanstadiet.

Vi kan konstatera att de medel som FINSAM bistått detta utbildningsprojekt, har gynnat samtliga utbildningsenheterna i ett viktigt arbete, vilket undertecknade är mycket tacksamma för.

.....		
Elin Ekman	Mats Johnsson	Björn Reinholdsson
Elevhälsan Smedjebacken	IM-programmet VBU	Elevhälsan Ludvika

**SMEDJEBACKENS
KOMMUN**

**LUDVIKA
KOMMUN**

